

изстрадала опита и мъдростта на историята, която няма да позволи да бъде сломена и унижена, защото е дъщерята на генерала и българката, стояла на леглото на Наполеон. Такава е Фани пред плебейския партиен съд, извайваща сама себе си в значима историческа фигура.

На процеса срещу интелектуалците се явяват десетки свидетели на страната на обвинението, сред тях са имена от бъдещия елит на комунистическата литература и диктатура. Големият партиен поет Христо Радевски като свидетелства за фашисткия дух на културата и за свирепата цензура, намира начин да посочи и то с характерно патетично-поетическо клише, че *“Фани П. Мутафова е държала факела на фашистката литература у нас.”* Николай Райнов пък открива шанс публично да наложи писателското си честолюбие и да разчисти някои лични сметки. Като свидетел на обвинението представя образа на Фани ето така: *Фани Попова Мутафова е една бездарна писателка Това, което аз съм писал като разказ, тя го обърнала на роман. Пример – моят разказ “Балдуин” става неин роман “Солунският чудотворец” Който е грамотен може да ги прочете и да направи справката си*³⁸. Този човек положително не е бил адекватен на ставащото в страната. В неговите очи “народният съд” е създаден, за да накаже личните му съперници и неприятели. Целите му “показания “са такива, затова отиват в приложенията към очерка. Ценно е да се чете херметически творчеството на “класиците”, но добре е да се знае и моралният им облик. От морално-етическа гледна точка за българският писател е полезно да се оглежда в различните си хипостазии и поне за в бъдеще да не се разпознава в някои от тях.

Опитва се дискретно да я оневини единствен Трифон Кунев, спомняйки заслугите на нейния баща, “доблестен български генерал, който в 1918 г. е защитавал войниците”. “Не съм смятал – казва Тр. Кунев – че е възможно Фани Мутафова да прави нещо за пари”. Според него тя е даровита писателка и *“от заблуждение за големство, а не за пари и отличия е отишла да представлява Съюза на писателите в Германия.”*³⁹ Към края на съдебната одисея, на 26 март 1945 г. “народните” обвинители Никола Бронзов и Стефан Величков искат за Фани присъда от 15 години строг тъмничен затвор. Самата присъда е произнесена общо за групата на интелигенцията от Шести състав на т. н. народен съд на 4 април 1945 г. Между членовете на съда са Димитър Полянов, поет, Георги Костов, театрал и публицист, майор Веселин Георгиев /Андреев/, писател и журналист. Обвинители са Никола Бронзов, комунистическия автор Никола Ланков, за когото днес никой не си спомня и др. След десетките смъртни и доживотни присъди и разбойнически конфискации на всичко, Фани изглежда като помилвана, щом я осъждат на 7 години затвор и 10000 лв. глоба. Обвинена е заедно с другите професори, писатели, журналисти, артисти, редактори,

³⁸ Показания на Н. Райнов Протоколи на VI състав на народния съд. 20 март 1945 г. Разпит на свидетелите.

³⁹ Пак там